

FacNieuws 105

Tweewekelijkse nieuwsbrief van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde

FACULTEITSRAAD

Verkiezing studentleden

Voor de verkiezing van de leden van de faculteitsraad namens de geleding studenten is één lijst ingediend, namens het StudentenOverleg Natuur- en Sterrenkunde (SONS). Dit maakt dat de verkiezing, die tussen 3 en 14 mei 2004 zou plaatsvinden, overbodig is geworden.

In haar vergadering van 8 maart heeft de kiescommissie de volgende vijf door het SONS voorgestelde kandidaten benoemd verklaard: Steven Rieder, Taco Witte, Michiel Bouwhuis (die zijn raadslidmaatschap continueert), Nora Niekus en Christiaan D. Zwart en als reservelid aangewezen: Jan-Jitse Venselaar. De benoemingen gaan in op 1 september 2004.

De decaan, prof.dr. Will de Ruijter, heeft besloten dat m.i.v. de verkiezingen in 2005 op deze faculteit in het vervolg elektronisch zal worden gestemd; hij zal t.z.t. een daartoe strekkend voorstel aan de faculteitsraad doen.

PROF. PAUL WIEGMANN KRAMERS HOGLERAAR

Correctie op het bericht dat in FacNieuws nr 104 verscheen.

Vanaf **22 maart tot 8 juni 2004** zal prof.dr. Paul Wiegmann de Kramers leerstoel bezetten en in het kader daarvan een *lecture course* geven onder de titel *Random matrix ensembles (NS-TP451)*. Prof. Wiegmann is, na onderzoek te hebben gedaan aan het Landau Institute for Theoretical Physics in Princeton, thans verbonden aan het James Franck Institute en het Enrico Fermi Institute van de Universiteit van Chicago, Ill, USA.

De voordrachten zullen steeds worden gehouden op maandag, in week 13-24, steeds van 13:00 tot 15:00 u. in zaal 211 van het Minnaertgebouw. De eerste zal zijn op maandag 22 maart. Inschrijving: studenten via Osiris, e-mail: itp@phys.uu.nl, tel. 5928 (Van prof. Wiegmann is helaas geen geschikte foto beschikbaar)

UNIVERSITEITSDAG

Op **zaterdag 27 maart 2004** vindt de Universiteitsdag (Alumnidag) plaats. Deze dag kent een ochtend- en middagprogramma. Het ochtendprogramma heeft als thema "De maakbare mens" met de volgende sprekers: prof. dr. Christine Mummery (Hubrecht Laboratorium) en prof. dr.

Jan Terlouw (alumnus Natuur- en Sterrenkunde). Info:

<http://www.ufonds.uu.nl/Alumni/universiteitsdag>

Het middagprogramma organiseert de faculteit zelf in samenwerking met Wiskunde, Informatica, Informatiekunde en de studievereniging A-Eskwadraat. De titel van dat programma is "Wetenschap en een blik op de toekomst". Het biedt enkele inspirerende lezingen door o.a. prof. dr. R. Gill (Stochastiek), prof.dr. M.H. Overmars (Informatica) en onze decaan prof.dr. Will de Ruijter (Fysische Oceanografie). De middag zal worden afgesloten met een borrel, georganiseerd door A-Eskwadraat.

prof.dr. Jan Terlouw

Het programma zal plaatsvinden in de bovenkantine van het Minnaertgebouw en begint om 14.00 uur. Ook de huidige medewerkers van de faculteit zijn van harte welkom voor het middagprogramma. U kunt zich aanmelden bij Jenny Andriese (tel. 1758) of Peter Mertens (tel. 2725).

(De foto van Jan Terlouw is ontleend aan de website van Uitgeverij Lemniscaat)

β-SYMBOL OP BUYS BALLOT

Maurice Vanderfeesten maakte vanaf de bushalte tegenover het Wentgebouw deze foto van de enorme bèta, die kunstig is geconstrueerd

in/op het BBL, zoals in FacNieuws nr. 104 stond beschreven. Dat allemaal in het kader van de Bèta-bedrijvendag, die vandaag plaatsvindt in het Educatorium.

CALAMITEITENOEFENING

Op 3 maart jl. is 's middags door de BedrijfsHulpVerlening (BHV) een calamiteitenoefening gehouden in het Buys Ballot Laboratorium. De werkgever is volgens de ARBO-wet verplicht minimaal éénmaal per jaar zo'n oefening te houden.

Deze keer werd een voorval gesimuleerd in de kelder van het BBL. Daar waren twee personen op een ladder bezig met laswerkzaamheden. Door het wegglijden van de ladder liep één persoon zware brandwonden op. De tweede persoon, die op weg ging om hulp te halen, brak onderweg op de trap zijn been. Intussen bleek dat er rook uit één van de schachten op de tweede etage kwam. Een medewerker sloeg daarop alarm via Gebouwbeheer. Kort daarna kwam de hulpverlening op gang.

Achteraf kan van een geslaagde oefening worden gesproken, waarvan wel het een en ander is geleerd. Het is de BHV bekend dat deze oefening niet voor iedereen op een geschikt moment plaatsvond. Een calamiteit dient zich echter nooit van tevoren aan. Daarom hieronder nogmaals de richtlijnen voor calamiteiten:

BIJ CALAMITEITEN

Als zich in of buiten de gebouwen een calamiteit voordoet: meld dit op nr. **4444**.

Hoort u in de gebouwen een slowwhoop geluid (langzaam aanzwellende en dimmende sirene), dan dient u het gebouw **zo spoedig mogelijk** te verlaten en de aanwijzingen op te volgen van de BHV, te herkennen aan de gele of groene hesjes. Zie ook www1.phys.uu.nl/calamiteiten

IN CASE OF CALAMITIES

Report any calamities inside or outside the buildings to nr. **4444**

If you hear a slow-whoop siren, you should evacuate **as soon as possible** and follow instructions of BHV personnel wearing yellow fluorescent jackets. See also

www1.phys.uu.nl/calamities

Nederlandstalige medewerkers wordt verzocht hun anderstalige collega's te wijzen op de nieuwe, Engelstalige webpagina met instructies:

www1.phys.uu.nl/calamities

VOORLICHTINGSDAG VWO

zaterdag 20 maart 2004

Voorlichtingsdag te houden voor leerlingen van het VWO. De dag vindt plaats in het Minnaertgebouw en duurt van 9.30 tot 15.30 uur. Voor informatie over het programma zie de website:

<http://www1.phys.uu.nl/scholieren/voorlichting/>

Naast de onderdelen die in het programma genoemd worden, kan men op de informatiemarkt in het Minnaertgebouw ook kennis maken met de theoretische natuurkunde, het twin-programma, geschiedenis en grondslagen, de studiemotor, elektronische leermiddelen, de masterprogramma's en internationaliseringsmogelijkheden.

TENTOONSTELLING XXS IN UNIVERSITEITSMUSEUM

Van **donderdag 25 maart t/m zondag 31 oktober 2004** is in het Universiteitsmuseum de tentoonstelling **XXS: de grote invloed van kleine deeltjes in ons leven** te zien.

"Ze zitten zo'n beetje overal; in je haargel, melk en verf, maar ook in een kopieermachine of in je bloed. Colloïden zijn heel kleine, bewegende deeltjes die van grote invloed zijn op zichtbare eigenschappen van allerlei alledaagse producten", aldus de wervende tekst op de tentoonstellingsposter.

Het Universiteitsmuseum is gevestigd aan de Lange Nieuwstraat 106 en van dinsdag t/m zondag geopend van 11:00 tot 17:00 u en is telefonisch bereikbaar op 030-253 8008 (intern: 8008). Meer informatie op: <http://www.museum.uu.nl>

UNIVERSITAIRE SPORTDAG 2004

Donderdag 8 april 2004

Sportdag voor alle medewerkers van de Universiteit Utrecht, voor de vijfde achtereenvolgende maal georganiseerd door het Sportcentrum Olympos. 2004 is dus een LUSTRUMjaar!

Doel van deze sportdag is het in huis halen, door de deelnemende faculteiten, van de trofee, de zogenaamde "intercollegeale" wisselbeker.

Er wordt gestreden in de volgende takken van sport: bridge, squash, tennis, volleybal en voetbal.

>>> AGENDA <<<

PROMOTIES

De promoties vinden plaats in het Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht

maandag 22 maart 2004

drs. O.L. Muskens
High-amplitude, ultrashort strain solitons in solids

promotor: prof.dr. J.I. Dijkhuis
aanvang: 16:15

Toelichting:

Ultrakorte drukpulsen zijn recent succesvol toegepast in de analyse van dunne films in de halfgeleiderindustrie

en in fundamenteel onderzoek. Deze drukpakketjes kunnen worden gegenereerd met frequentiecomponenten tot een paar honderd GHz door absorptie van licht van een ultrakort gepulste laser in een metaalfilm. Otto Muskens heeft tijdens zijn onderzoek de voortplanting van deze golfpakketjes bestudeerd over millimeter reisafstanden in een saffierkristal. Daarnaast observeerde hij het opbreken van de initiële puls in een trein van ultrakorte solitonen. De promovendus toont aan dat deze nieuwe pulsen nog hogere frequentiecomponenten bevatten, tot in het terahertzgebied, en laat ze wisselwerken met lokale elektronische 2-niveausystemen in een robijnkristal.

COLLOQUIA, SYMPOSIA, E.D.

woensdag 10 maart 2004

Spinoza Seminarium

dr. Jan Plefka (Max-Planck-Institut für Gravitationsphysik, Golm, Duitsland):

The plane-wave string/gauge theory duality

aanvang: 11:15, MG 401

woensdag 10 maart 2004

Spinoza Seminarium

dr. Gleb Arutyunov (MPI, Golm, Duitsland): *Integrable structures of the gauge/string correspondence*

aanvang: 16:00, MG 401

donderdag 11 maart 2004

IMAU Colloquium

dr. Han van Dop (IMAU): *Large eddy simulations of stationary anabatic flows*

aanvang: 15:30 (thee/koffie 15:15), BBL 160

Na afloop is er gelegenheid om iets te drinken in de koffiekamer van het IMAU op de zesde verdieping van het BBL.

vrijdag 12 maart 2004

Spinoza Seminarium

dr. Tomislav Prokopec (Univ. Heidelberg): *Photon mass in inflation and nearly minimal magnetogenesis*

aanvang: 11:15, MG 401

vrijdag 12 maart 2004

Spinoza Seminarium

dr. Sergey N. Solodukhin (Int. University Bremen): *Near-horizon physics and the boundary Liouville model*

aanvang: 16:00, MG 401

woensdag 17 maart 2004

Colloquium Inst. Theoretische Fysica
dr. F. MacKintosh (VU): *Polymer physics and the cell*

aanvang: 16:00 (thee/koffie 15:45), BBL 105B

donderdag 25 maart 2004

IMAU Colloquium

dr. Stephan de Rooze (IMAU): *The generation of mesoscale fluctuations in clear and cloudy convective boundary layers*

aanvang: 15:30 (thee/koffie 15:15), BBL 160. Hierna: zie IMAU Colloquium van 11 maart.

vrijdag 2 april 2004

Algemeen Fysisch Colloquium
prof.dr. Yehudi Levine (Debye): *Aligning soft matter in magnetic*

fields: the magic is simple, but the physics complex

aanvang: 15:30, MG 208

Na afloop (om ± 16:30): borrel

info: <http://www.phys.uu.nl/~colloq/>

dinsdag 6 april 2004

Natuurkundig Gezelschap te Utrecht: prof.dr. Peter van der Straten (Debye Instituut, UU) met:

Koude atomen in optische roosters

aanvang: 20:00, grote collegezaal fac. Aardwetenschappen, ingang BBL, Princetonplein 5

Toelichting:

De recente ontwikkelingen op het gebied van het koelen en vangen van atomen hebben het mogelijk gemaakt om atomen op te slaan in optische potentialen. Door de juiste keuze van de laserbundels, die de optische potentiaal vormen, kan de potentiaal fungeren als een driedimensionaal rooster, waar de rooster diepte en oriëntatie bepaald wordt door de intensiteit van en de hoek tussen de bundels. Op deze wijze is eenzelfde situatie gemaakt als in de vaste stof, waar de roosteratomen een periodieke potentiaal maken voor de elektronen. Zo is het mogelijk geweest om in optische roosters Bloch-oscillaties en Wanniertrappen waar te nemen, die in de jaren 1930-'40 voorspeld zijn voor het bewegen van elektronen in de vaste stof. Inmiddels is zowel theoretisch als experimenteel aangetoond dat het laden van een Bose-gecondenseerd gas in een optisch rooster leidt tot het waarnemen van een quantumfase overgang tussen een geleidende en een isolerende toestand. Deze zogeheten Mott-isolatorovergang is reeds lang voorspeld in de gecondenseerde materie, maar tot dusver in die systemen nog nooit waargenomen. Na een korte inleiding zal prof. Van der Straten ingaan op de optische roosters, de voorspelling gedaan vanuit de theorie, de experimentele inspanningen om dit te kunnen bestuderen en de recente experimentele resultaten.

FACNIEUWS

Voor FacNieuws 105 en een overzicht van alle nummers zie:

<http://www1.phys.uu.nl/facnieuws/>

Contactpersonen

Evert Landré BBL 160a tel. 5322
Saskia Meesters BBL 152 tel. 3047

e-mail: facnieuws@phys.uu.nl

Volgende FacNieuws
FacNieuws 106 verschijnt **dinsdag 23 maart 2004**

DEAD LINE FacNieuws 106:
vrijdag 19 maart 2004